

CODZIENNIK PRAWNY
#dogmapomoc

PORADNIK PRAWNY

URLOP W CZASIE EPIDEMII

Autor: adwokat Marek Maślanka

MINISTERSTWO
SPRAWIEDLIWOŚCI
www.ms.gov.pl

Zadanie publiczne finansowane ze środków budżetu
Powiatu Raciborskiego

Szanowni Państwo,

W czasie kryzysu związanego z panującą epidemią COVID-19 szczególna rola przypada organizacjom pozarządowym. Niezmiernie ważne jest nasze zaangażowanie i empatia wobec osób, które nie potrafią same poradzić sobie z zaistniałą sytuacją. W tym szczególnym czasie chcemy ułatwić dostęp do pomocy prawnej i obywatelskiej, albowiem zmian jest dużo i dotyczą wielu sfer życia, m.in. zdrowia, wymiaru sprawiedliwości, podatków, pracy, szkół i urzędów.

Aby sprostać tym wszystkim wyzwaniom uruchomiliśmy w ramach nieodpłatnej pomocy i edukacji prawnej internetową kampanię informacyjną #dogmapomoc. Codziennie na naszym profilu na Facebooku mogą Państwo uzyskać wiele istotnych informacji pomocnych w odnalezieniu się w tej trudnej sytuacji.

Oddajemy w Państwa ręce poradnik wyjaśniający najważniejsze zagadnienia związane z sytuacją anulowania zorganizowanych wycieczek turystycznych. Co możemy zrobić w sytuacji kiedy wcześniej zaplanowana wycieczka bądź wyjazd wakacyjny został odwołany z uwagi na epidemię koronawirusa? Czy można zrezygnować z wycieczki lub zmienić jej termin? Jak uzyskać zwrot gotówki za wyjazd odwołany z powodu koronawirusa? Co bardziej się opłaca – rezygnacja z wycieczki czy voucher? W poradniku poruszona została również kwestia uzyskania i wykorzystania bonu turystycznego, czyli dofinansowania do wyjazdu urlopowego z dziećmi.

Nasz zespół to grupa profesjonalistów - radców prawnych, adwokatów, prawników, doradców obywatelskich, mediatorów, ekonomistów a zarazem ludzi aktywnych, zaangażowanych, odpowiedzialnych i empatycznych, otwartych oraz kreatywnych, którzy dostrzegają w tym trudnym okresie potrzebę niesienia pomocy.

W przypadku pytań oraz potrzeby uzyskania porady prawnej zachęcamy do korzystania z usług Punktów Nieodpłatnej Pomocy Prawnej oraz Nieodpłatnego Poradnictwa Obywatelskiego prowadzonych przez nasze Stowarzyszenie, których wykaz znajduje się na stronie internetowej: **www.dogma.org.pl**

Co możemy zrobić w sytuacji, gdy wcześniej zaplanowana wycieczka została anulowana ze względu na epidemię koronawirusa?

Zgodnie z ustawą o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych, **podróżny może odstąpić od umowy o udział w imprezie turystycznej, czyli w wycieczce, przed jej rozpoczęciem bez ponoszenia jakichkolwiek opłat za odstąpienie, w przypadku wystąpienia nieuniknionych i nadzwyczajnych okoliczności występujących w miejscu docelowym wycieczki lub jego najbliższym sąsiedztwie**, które mają znaczący wpływ na realizację imprezy turystycznej lub przewóz podróżnych do miejsca docelowego. Oczywiście takimi nadzwyczajnymi okolicznościami mogą być skutki przebiegu epidemii koronawirusa. Podkreślić trzeba, że obecnie niemal we wszystkich regionach turystycznych świata, takich jak np.: Hiszpania, Włochy, Bałkany, Ameryka Środkowa, Azja, wystąpiły te nieuniknione i nadzwyczajne okoliczności w postaci wystąpienia przypadków zakażenia koronawirusem.

W tym miejscu musimy sobie powiedzieć jakie obowiązki na gruncie tej ustawy o imprezach turystycznych ma organizator wycieczki, czyli biuro podróży. W takim przypadku organizator turystyki dokonuje, co do zasady zwrotu poniesionych przez klienta opłat w terminie 14 dni od dnia rozwiązania umowy. Co istotne, podróżny może żądać wyłącznie zwrotu tylko samych wpłat dokonanych na poczet zakupu wycieczki. Nie może natomiast dochodzić odszkodowania lub zadośćuczynienia w tym zakresie.

Jednakże tzw. specustawa covidowa wprowadziła bardzo istotne zmiany, właściwie zupełnie zmieniając zasadę wynikającą z ustawy o imprezach turystycznych.

Zgodnie z przepisami specustawy odstąpienie od umowy lub rozwiązanie przez organizatora turystyki umowy o udział w imprezie turystycznej w trybie określonym w przepisach ustawy o imprezach turystycznych, czyli z tym 14-dniowym terminem zwrotu środków - jeśli to odstąpienie lub rozwiązanie pozostaje w bezpośrednim związku z wybuchem epidemii koronawirusa - jest skuteczne po upływie 180 dni

od dnia powiadomienia o odstąpieniu lub powiadomienia o rozwiązaniu umowy. Co to oznacza, a to, że termin na zwrot środków podlega dość istotnemu wydłużeniu, aż o 180 dni.

Niewątpliwie przepis ten ma na celu ochronę interesów biur podróży przed masowym wypowiedaniem zarezerwowanych wycieczek i w konsekwencji utratą przez nie płynności finansowej. Jest to jednak dość niekorzystna zmiana z punktu widzenia interesów podróżnych, czyli konsumentów, ponieważ znacząco wydłuża termin uzyskania zwrotu środków pieniężnych. Dlatego też przepisy specustawy dają możliwość skorzystania z innej opcji polegającej na możliwości uzyskania **vouchera turystycznego, uprawniającego do opłacenia nim nowej, odłożonej na przyszłość wycieczki.**

Podsumowując, można skorzystać z opcji odstąpienia od umowy oraz zwrotu dokonanej opłaty jednak w wydłużonym 180-dniowym terminie, albo uzyskać voucher turystyczny. Można też indywidualnie negocjować z biurem podróży przełożenie tej wycieczki na późniejszy termin – np. na późne lato lub jesień - jeśli nam taka opcja odpowiada.

Co jest korzystniejsze – rezygnacja z wycieczki czy voucher?

Jeśli klient rozważa rezygnację z wycieczki i wnioskowanie o zwrot wpłaconych środków, powinien mieć na uwadze wydłużony o 180 dni proces rozwiązania umowy z biurem podróży. Jest to dość długi okres, w trakcie którego być może zostaną zdjęte ograniczenia wyjazdu na wakacje – co zresztą już się dzieje. W związku z tym środki wpłacone na poczet pierwotnej wycieczki pozostaną przez ten okres „zamrożone”. Jeśli natomiast klient decyduje się na wybór vouchera, będzie go mógł wykorzystać niezwłocznie po wznowieniu lotów i co najmniej przez rok od daty pierwotnego wyjazdu.

Czy voucher może być wykorzystany w dowolnym biurze podróży?

Ponieważ voucher jest formą zwrotu, a zarazem rodzajem odłożenia w czasie realizacji zawartej umowy, rezerwacji z wykorzystaniem vouchera można dokonać wyłącznie w miejscu, w którym dokonano pierwotnej rezerwacji wycieczki. Oznacza to, że voucher będzie mógł być wykorzystany wyłącznie na rezerwację wyjazdu z oferty tego organizatora, na którego wycieczkę zdecydował się już wcześniej podróżny.

Jaki jest termin ważności vouchera? Ile czasu ma klient na jego wykorzystanie?

Jeśli chodzi o termin ważności vouchera, to zgodnie z przepisami specustawy covidowej będzie on ważny przynajmniej „rok od momentu, w którym miała odbyć się pierwotna impreza”. Oznacza to, że rok jest liczony od daty wyjazdu, a nie od powzięcia informacji o jego odwołaniu. **Przykładowo, jeżeli 1 listopada otrzymamy informację, że wyjazd z 15 listopada tego roku nie odbędzie się, będziemy mogli wykorzystać voucher od momentu wznowienia lotów do 15 listopada 2021 roku.**

Czy voucher będzie można sprzedać lub komuś przekazać?

W większości przypadków voucher stanowi formę przeniesienia w czasie praw wynikających z dotychczasowej umowy z biurem podróży – tym samym zostanie przypisany do pierwotnej rezerwacji, w związku

z czym nie będzie można go przekazać osobom trzecim, a rezerwacji nowej wycieczki będzie mogła dokonać tylko osoba, która dokonała rezerwacji anulowanej imprezy. Niektóre biura podróży deklarują jednak wystawienie voucherów bezimiennych, które będzie można przekazać bliskim lub znajomym. Warto to śledzić.

Jaka jest wartość voucheru?

Zgodnie ze specustawą covidową wartość voucheru nie może być niższa od uiszczonych przez podróżnego wpłat na anulowaną wycieczkę. Będzie więc obejmował, co najmniej równowartość pokrytych przez podróżnych kosztów – i co bardzo istotne – bez pomniejszenia o koszt anulowania poprzedniej rezerwacji.

Czy można odmówić przyjęcia voucheru i uzyskać zwrot gotówki?

Oczywiście, że tak, ostateczna decyzja zawsze należeć będą do klientów biur podróży. To oni wybierają czy chcą czekać na zwrot wpłaconych środków, czy skorzystać z voucheru umożliwiającego pokrycie kosztów innej, przyszłej imprezy turystycznej. W razie braku zgody podróżnego na wystawienie voucheru, organizator wycieczki jest zobowiązany do zwrotu wpłaty, ale w ciągu tego wydłużonego 180-dniowego terminu.

Czy można odmówić przyjęcia voucheru i uzyskać zwrot gotówki?

Oczywiście, że tak, ostateczna decyzja zawsze należeć będzie do klientów biur podróży. To oni wybierają czy chcą czekać na zwrot wpłaconych

środków, czy skorzystać z vouchera umożliwiającego pokrycie kosztów innej, przyszłej imprezy turystycznej. W razie braku zgody podróżnego na wystawienie vouchera, organizator wycieczki jest zobowiązany do zwrotu wpłaty, ale w ciągu tego wydłużonego 180-dniowego terminu.

Czy voucher jest bezpieczną formą odłożenia w czasie wycieczki?

Voucher jest objęty ochroną ubezpieczeniową oraz Turystycznym Funduszem Gwarancyjnym, dokładnie tak samo, jak wszelkie wpłaty z tytułu imprez turystycznych. Jeśli więc doszłoby do sytuacji, w której wystawca vouchera ogłosiłby niewypłacalność, czego pewnie wiele osób się obawia – wpłacone przez podróżnych środki nie przepadną ani nie będą musiały być odzyskiwane w skomplikowanym procesie upadłościowym.

Co w sytuacji, kiedy wycieczka została anulowana jeszcze przed wejściem w życie specustawy? Czy w takim wypadku również obowiązują przepisy dotyczące odroczenia zwrotu wpłaconych środków pieniężnych o 180 dni?

Wszystko zależy od terminu, w którym doszło do wypowiedzenia umowy lub jej rozwiązania. Jeśli organizator wycieczki rozwiązał umowę lub umowa została wypowiedziana przez podróżnego i ten pierwotny 14-dniowy termin na zwrot wpłaconych środków jeszcze nie upłynął przed dniem 13 marca 2020 r. tj. przed dniem wejścia w życie przepisu specustawy covidowej, wprowadzającej wydłużony 180-dniowy termin, a więc do rozwiązania umowy doszło po 28 lutego 2020 r. i podróżny nie otrzymał jeszcze zwrotu należnych środków, ich zwrot nastąpi już na

nowych zasadach. Oznacza to, że organizator wycieczki będzie miał dodatkowe 180 dni na zwrot. Doliczając do tego te pierwotne 14 dni, które biuro podróży miało przed dniem wejścia w życie specustawy - termin oczekiwania na zwrot środków może wynieść maksymalnie 194 dni.

Czy jest możliwość uzyskania wcześniejszego zwrotu środków pieniężnych?

Istnieje taka możliwość, ale zgodę na to musi wyrazić niestety organizator wycieczki. Jak już wcześniej pisaliśmy, celem wprowadzonych zmian było wsparcie branży turystycznej przed utratą płynności finansowej i w konsekwencji falą bankructw biur podróży. Prawdopodobnym jest, że biura podróży niechętnie będą skracać 180-dniowy termin na zwrot środków pieniężnych, co nie oznacza, że nie warto negocjować w tej sprawie z organizatorem.

Jak wygląda procedura rezygnacji z wycieczki?

Rezygnacja z wycieczki po stronie klienta sprowadza się przede wszystkim do złożenia oświadczenia o odstąpieniu od umowy z organizatorem imprezy turystycznej. Wszelkie informacje dotyczące zasad rezygnacji z udziału w imprezie turystycznej oraz ewentualnych kosztów anulowania wyjazdu powinny znajdować się w "warunkach uczestnictwa" dołączonych do podpisanej przez klienta umowy o zakupie wycieczki. Można również zdecydować się na jakąś formę ugodowego załatwienia sporu, na przykład w formie mediacji.

Czy można uzyskać dofinansowanie do wycieczki?

Tak, zgodnie z Ustawą z dnia 15 lipca 2020 r. o Polskim Bonie Turystycznym można uzyskać **świadczenie w formie Polskiego Bonu Turystycznego, zwane "świadczeniem w formie bonu", oraz dodatkowe świadczenia w formie Polskiego Bonu Turystycznego, zwane "dodatkowym świadczeniem w formie bonu"**.

Bon przeznaczony jest dla rodzin, z co najmniej jednym dzieckiem oraz rodzin z dziećmi niepełnosprawnymi. Bony przysługują niezależnie od poziomu dochodów, tak jak w przypadku Programu 500 plus.

Na każde dziecko przysługuje jedno świadczenie w formie bonu w wysokości 500 zł., natomiast na każde dziecko niepełnosprawne przysługuje jedno świadczenie w formie bonu w wysokości 500 zł oraz jedno dodatkowe świadczenie w formie bonu w wysokości 500 zł.

Dopłatę do wakacji lub ferii zimowych otrzyma prawie 2,4 mln rodzin, z czego 1,9 mln rodzin, czyli blisko 80 proc., ma dwoje lub więcej dzieci, więc otrzyma świadczenie w wysokości 1000 zł i więcej. W sumie z programu będzie mogło skorzystać ponad 6 mln dzieci.

Na co mogą być przeznaczone środki z bonu?

Bon będzie można wykorzystać tylko na terenie Polski na opłacenie usług hotelarskich lub imprezy turystycznej realizowanej przez przedsiębiorcę turystycznego lub organizację pożytku publicznego, np. na pobyt w pensjonacie, gospodarstwie agroturystycznym, czy na kolonii lub obozie harcerskim, a także obozie sportowym lub rekreacyjnym.

Za pomocą bonu można dokonywać płatności wielokrotnie, aż do wyczerpania wysokości przysługującego świadczenia w formie bonu lub dodatkowego świadczenia w formie bonu. Bon nie podlega wymianie na gotówkę.

W jaki sposób można uzyskać środki z bonu?

W celu uzyskania bonu należy zarejestrować się na Platformie Usług Elektronicznych ZUS (PUE ZUS). Rejestracji można dokonać za pomocą Profilu Zaufanego, kwalifikowanego podpisu elektronicznego lub systemów bankowości internetowej. Aktywacja bonu następuje w systemie teleinformatycznym.

Nie trzeba składać żadnych wniosków o przyznanie bonu. Prawo do bonu jest ustalane przez Polską Organizację Turystyczną (POT) na podstawie danych z Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Ustalenie prawa do dodatkowego świadczenia w formie bonu następuje na podstawie złożonego w systemie teleinformatycznym, oświadczenia osoby uprawnionej o legitymowaniu się przez dziecko orzeczeniem o:

1. niepełnosprawności, lekkim, umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności, wydanym na podstawie przepisów o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych;
2. częściowej niezdolności do pracy, całkowitej niezdolności do pracy, całkowitej niezdolności do pracy i samodzielnej egzystencji albo niezdolności do samodzielnej egzystencji, wydanym na podstawie przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych;
3. stałej albo długotrwałej niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym i do samodzielnej egzystencji albo trwałej lub okresowej całkowitej niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym i do samodzielnej egzystencji, wydanym na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników.

W przypadku, kiedy wszystkie dane zostaną potwierdzone, bon zostanie automatycznie przyznany. Będzie on mieć formę elektroniczną oraz będzie ważny do końca marca 2022 roku. W przypadku jego wykorzystania, należy okazać go podczas dokonywania rezerwacji lub zakwaterowania, za pomocą komunikacji SMS.

Stowarzyszenie Na Rzecz Poradnictwa Obywatelskiego „DOGMA”

jest jedną z wiodących organizacji pozarządowych, która od 16 lat realizuje szereg inicjatyw obywatelskich nakierowanych na poszerzenie świadomości prawnej społeczeństwa oraz dostępu do bezpłatnych porad prawnych i obywatelskich.

Od 2016 roku Stowarzyszenie realizuje zadania wynikające z ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej. W ciągu 4 lat udzielono ponad 30 tys. porad osobom znajdującym się w kryzysowych sytuacjach życiowych, zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz niejednokrotnie pozbawionym środków finansowych na skorzystanie z profesjonalnej pomocy prawnej na rynku usług prawniczych. Obecnie w ramach statutowej działalności Stowarzyszenie współpracuje z ponad 60 prawnikami, radcami prawnymi, adwokatami, doradcami obywatelskimi oraz mediatorami, specjalizującymi się w różnych dziedzinach prawa.

W roku 2020 pełniły dyżury w 46 Punktach Nieodpłatnej Pomocy Prawnej i Obywatelskiej na terenie województwa śląskiego i małopolskiego.

Wykaz punktów znajduje się na: www.dogma.org.pl

Masz pytania, wątpliwości?

Obawiasz się o swoje prawa?

Skontaktuj się z nami!

CODZIENNIK PRAWNY
#dogmapomoc

PUBLIKACJA WYDANA PRZEZ:

**Stowarzyszenie Na Rzecz
Poradnictwa Obywatelskiego
"DOGMA"**

40-074 Katowice, ul. Raciborska 48 lok. 2

tel. 32 557 51 83

tel. 514 797 671

e-mail: stowarzyszeniedogma@gmail.com

www.dogma.org.pl

NIP: 634-25-05-321

REGON: 278130684

KRS: 0000175368

**MINISTERSTWO
SPRAWIEDLIWOŚCI**

www.ms.gov.pl

Zadanie publiczne finansowane ze środków budżetu
Powiatu Raciborskiego

